

VALGdirektoratet

Årsrapport 2024

Innhold

I. Leders beretning	3
Overordnede vurderinger	3
Viktige prioriteringer	4
II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
Valgdirektoratets formål	6
Organisasjon og ledelse	6
Økonomiske forhold	9
III. Årets aktiviteter og resultater	14
Samlet vurdering	15
Mål 1: Korrekt og sikker valggjennomføring med tillit i befolkningen	20
Mål 2: Velgerne har nødvendig informasjon om valg	28
Mål 3: God tilgjengelighet ved valg	30
IV. Styring og kontroll i virksomheten	32
Overordnet vurdering	33
Planlegging, gjennomføring og oppfølging	33
Personalmessige forhold og arbeidsmiljø	36
V. Vurdering av framtidsutsikter	38
VI. Årsregnskap	39
Ledelseskommentarer	39
Prinsippnote til årsregnskapet	40
VII. Vedlegg	54

I. Leders beretning

I 2024 har Valgdirektoratet gjort nødvendige forberedelser for å gjennomføre 2025-valget med nytt regelverk, samtidig som vi gjennomførte folkeavstemninger i tidligere Songdalen og Søgne kommuner. Vi vil takke alle kommuner, fylkeskommuner og øvrige samarbeidspartnere for et godt 2024, og ser frem til å levere i 2025.

Overordnede vurderinger

2024 innebar omfattende utviklingsarbeid for Valgdirektoratet. Året er et mellomvalgsår, som innebærer at mange av aktivitetene i direktoratet har vært knyttet til forberedelser til stortings- og sametingsvalget i 2025. I tillegg til forberedelser, fikk direktoratet erfare praktisk valggjennomføring ved å bistå Kommunal- og distriktsdepartementet ved gjennomføringen av folkeavstemninger om deling av Kristiansand kommune.

I løpet av året kom også nytt regelverk for gjennomføring av valg i Norge, gjennom ny valglov og tilhørende forskrift. Direktoratet har bistått departementet i vurdering av forhold knyttet til kommunene og fylkeskommunenes praktiske

gjennomføring og vurdering av innhold i regelverket. Vi vil hevde at vi i 2025 går til valg med et regelverk og tjenester som er rustet for en moderne valggjennomføring.

Vi har videreført arbeidet med sikkerhet og beredskap frem mot valget i 2025. Det nasjonale og internasjonale trusselbildet rundt valg stiller høye krav til direktoratets elektroniske systemer samt kommunenes og fylkeskommunenes evne til å ivareta sikkerheten rundt valggjennomføringen. Direktoratet fortsetter å teste, kvalitetssikre, og forberede systemene i tett samarbeid med nasjonale sikkerhetsmyndigheter og andre eksterne aktører. Vi støtter kommunene og fylkeskommunene med veiledning i bruk av systemene, og jobber kontinuerlig med hvordan vi kan understøtte de kommunale fagmiljøene slik at kommunene er best mulig rustet når vi etter hvert nærmer oss valggjennomføring.

Samtlige oppdrag og kritiske oppgaver er gjennomført i henhold til plan. Vi har nådd våre mål i 2024 takket være engasjerte medarbeidere med høy kompetanse og stor dedikasjon til samfunnsoppdraget. Et nært og godt samarbeid med Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD), Nasjonale sikkerhetsmyndigheter (NSM), kommunene og fylkeskommunene og andre samarbeidspartnere, er også et viktige bidrag til at Valgdirektoratet når sine mål.

Viktige prioriteringer

Aktivitetene i 2024 har hovedsakelig vært rettet mot forberedelser til stortings- og sametingsvalget i 2025. Vårt

overordnede fokus har vært å videreføre og videreutvikle rutiner og systemer på en måte som opprettholder den høye tilliten til valg i befolkningen.

En av Valgdirektoratets aller viktigste oppgaver er å tilby veiledning og opplæring til kommunene og fylkeskommunene i alle faser av valggjennomføringen. Vår veiledning og opplæring er i stor grad digital, understøttet av fysiske konferanser. Arbeidet i 2024 har gått ut på å forberede et opplærings- og veiledningsopplegg som gir kommunene og fylkeskommunene de beste forutsetningene for å gjennomføre valget i 2025 med nytt regelverk.

En sikker og god valggjennomføring krever også målrettet informasjon. Valgmedarbeiderportalen er vår viktigste informasjonskanal til kommunene og fylkeskommunene, mens vi når velgerne på valg.no og gjennom generelle og målrettede informasjonstiltak. I 2024 har vi kartlagt informasjonsbehovet hos de ulike målgruppene, slik at vi kan treffe dem med presis og rettidig informasjon på flater med størst mulig effekt.

Marie Benedicte Bjørnland
Direktør, Valgdirektoratet

14. mars 2025

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Valgdirektoratets formål

Virksomhetens formål er å bidra til et velfungerende demokrati ved å opprettholde befolkningens tillit til valggjennomføringen gjennom å legge til rette for korrekt og sikker valggjennomføring.

Valgdirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD). Direktoratet har det operative ansvaret på statlig nivå for gjennomføringen av stortingsvalg, kommunestyrevalg og fylkestingsvalg samt for direkte valg til kommunedelsutvalg.

Valgdirektoratet skal bistå Sametinget i forberedelsen og gjennomføringen av sametingsvalg, og bistå Longyearbyen lokalstyre med avviklingen av lokalvalg.

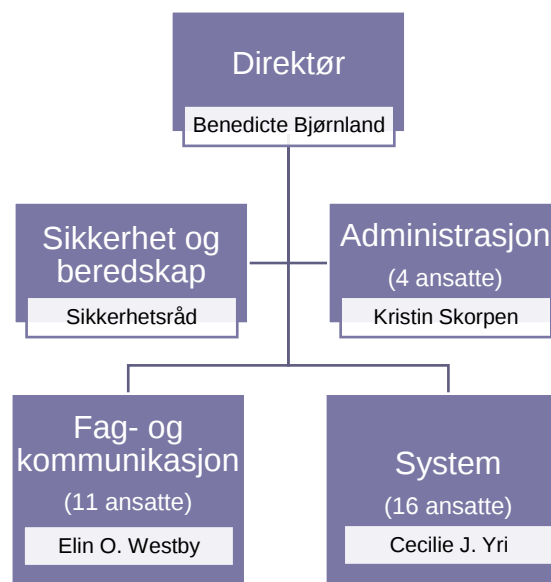
Valgdirektoratet skal drifte, forvalte og videreutvikle et elektronisk valggjennomføringssystem (EVA) som kommunene er pålagt å bruke, og skal gi opplæring og veiledning til kommuner og fylkeskommuner i bruken av systemet.

Valgdirektoratet veileder og formidler også kunnskap til kommuner, fylkeskommuner og øvrige interessenter om regelverk og andre virkemidler i valggjennomføringen. Direktoratet gir direkte informasjon til velgere om valg og valgordning gjennom ulike kanaler og forvalter en tilskuddsordning til informasjonstiltak ved valg.

Organisasjon og ledelse

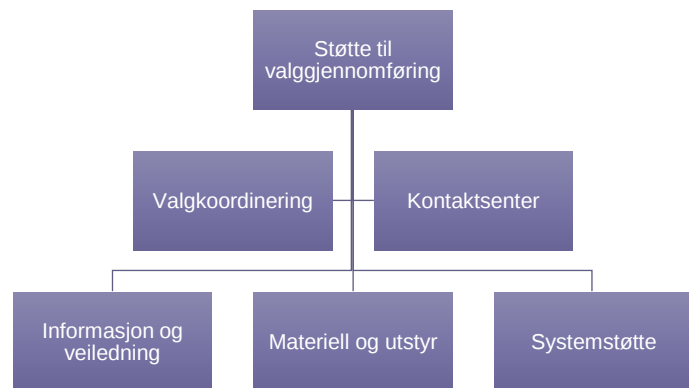
Valgdirektoratet er **linjeorganisert** med to fagavdelinger og en administrasjonsavdeling, samt et sikkerhetsråd.

Organisasjonen styrer den løpende driften, sikrer og videreutvikler den samlede kompetansen og kapasiteten, samt forvalter ressursene på en effektiv og god måte, for å ruste virksomheten til å levere på samfunnsoppdraget og overordnede mål.

Figur 1: Organisasjonskart per 31. desember 2024

Det er også etablert en tjenestestruktur for å ivareta tjenesteutvikling og tjenesteleveranser i valggjennomføringen. Tjenestene omfatter tre ulike team i form av team for *informasjon og veiledning, materiell og utstyr, og systemstøtte*. Teamene fungerer etter prinsipper for autonome team, og bidrar sammen med direktoratets kontaktsenter til en tjenestestruktur som støtter opp under valggjennomføringen.

Figur 2: Tjenestestruktur 31. desember 2024

Tabell 1: Utvalgte hovedtall

	2022	2023	2024
Antall ansatte	30	34	33
Antall avtalte årsverk	30	33	32
Antall utførte årsverk	27	32	29
Samlet tildeling (i mill. kr) ¹	57,7	112,2	69,7
Utnyttelsesgrad (i prosent) ²	88	86	100
Driftsutgifter (i mill. kr) ³	51,0	96,6	69,5
Lønnsandel av driftsutgifter (i prosent)	58	37	47
Lønnsutgifter per årsverk (i mill. kr)	0,98*	1,08*	1,02
Utgifter til utvikling, drift og forvaltning av EVA (i mill. kr) ⁴	13,6	19,3	25,6
Utgifter til opplæring av kommunene og fylkeskommunene (i mill. kr)	0,7	4,9	1,6
Utgifter til informasjon til velgerne (i mill. kr) ⁵	0,4	7,5	2,1
Utgifter til informasjon og veiledning til kommunene/ fylkeskommunene (i mill. kr)	0,3	0,8	0,6

¹ Samlet tildeling over kap. 578, post 01-29

² Samlet forbruk over kap. 578, post 01-29 sammenlignet med tildelt beløp.

³ Inkluderer alle utgifter i Valgdirektoratet over kap. 578, post 01.

⁴ Inkluderer også utgifter til innleid kompetanse

⁵ Inkluderer Valgdirektoratets utgifter til informasjonstiltak.

*Tallene er korrigeret i forhold til publisert årsrapport i 2023

Økonomiske forhold

Valgdirektoratets økonomiske ramme varierer svært mye fra et valgår til et mellomvalgår. Budsjettrammen halveres i et mellomvalgår, slik artskontorrapporteringen i årsregnskapet kap. VI viser. For å gi en sammenligning av ressursbruk over tid er det derfor naturlig å sammenligne mellomvalgår med tidligere mellomvalgår. Under følger korte kommentarer som gjelder sammenligning av nøkkeltallene i mellomvalgårene 2022 og 2024.

Tabellen med utvalgte nøkkeltall viser at driftsutgiftene er ca. 18,5 mill. kroner høyere i 2024 sammenlignet med 2022.

Tildeling for 2024 omfatter Prop. 14 S (2024-2025) der Valgdirektoratet som følge av tilpasning til ny valglov, utgifter til bytte av leverandør av tjenester til nettsiden valg.no, omvalg i Moss kommune og folkeavstemninger i tidligere Songdalen og Søgne, fått økt sin ramme med 2 mill. kroner. Tildeling ble også økt med 0,9 mill. kroner som følge av lønnsoppgjøret i 2024. Tildeling for 2022 ble derimot redusert, ved at Valgdirektoratet avga 5 mill kroner av budsjettrammen. Dette er årsaken til at bevilgning for 2024 er betydelig høyere enn i 2022. Det er også en langt høyere utnyttelsesgrad i 2024. Det vil si at en høyere andel av tildelte midler er benyttet i 2024 enn i 2022 til tross for at driftsutgiftene er styrket i 2024, mens rammen er redusert i 2022.

Lønnsandelen av driftsutgiftene er lavere i 2024 enn i 2022. Dette skyldes i hovedsak at driftsutgiftene var langt høyere i 2024 enn i 2022, slik at lønnsandelen av driftsutgiftene blir

mindre. Det er likevel brukt mer i lønnsutgifter i 2024 enn i 2022. I 2024 ble det disponert 32,7 mill. kroner i lønnsutgifter, mens forbruket i 2022 lå på 29,5 mill. kroner, jf. note 2 i kap VI om årsregnskapet. Det har vært flere utførte årsverk i 2024 sammenlignet med i 2022. Lønnsoppgjøret i 2023 har også vært en årsak til økningen i lønn. Valgdirektoratet hadde et lønnsoppgjør på 6,5 prosent i 2023.

I de fire siste hovedtallene i tabell 1 er ikke lønnsrelaterte utgifter inkludert. I tjenesteproduksjonen jobber direktoratet tverrfaglig og i team. En andel ressurser brukes til ledelse og administrasjon, men hovedaktiviteten er direkte knyttet til tjenesteproduksjonen. Dette betyr at hovedandelen av lønnsutgiftene i direktoratet inngår i tjenesteproduksjonen. Tabellen nedenfor viser en oversikt over hvordan ressursene fordeles.

Tabell 2: Årsverk, lønn og eksterne ressurser fordelt på tjenesteleveranser

Tjenesteleveranser	Utførte årsverk	Lønn, overtid og reise (mill. kr)	Eksterne ressurser (mill. kr)
Informasjon og veiledning	7,01	8,1	
Systemstøtte	12,34	13,8	16,8
Valgmateriell	0,97	1,1	
Kontaktsenter	1,38		
Totalt tjenesteleveranser	21,69	24,6	16,8

Utgifter til utvikling, drift og forvaltning av EVA er økt med 12 millioner kroner fra 2022 til 2024. Årsaken til den sterke økningen er kjøp av konsulenttjenester for å sikre leveransene

til valg 2025 sett i lys av ny valglov. Dette er nærmere omtalt under i neste avsnitt, *Konsulenttjenester*.

Det har skjedd en økning i utgiftene til opplæring av kommuner og fylkeskommuner fra 2022 til 2024. Omgjøring og tilpasning av rutine- og veiledningsfilmene har vært noe mer omfattende og det har skjedd noe utvikling på Valgmedarbeiderportalen i 2024. Se nærmere omtale i avsnittet om opplæring i kapittel III.

Utgiftene har gått opp fra mellomvalgåret 2022 til mellomvalgåret 2024 med 1,7 millioner kroner. Økningen skyldes fornyelse av lisens fra ny underleverandør av valg.no og videreutvikling av nettsiden for å møte dagens krav til universell utforming og brukervennlighet. Det har blant annet blitt utført oppgradering av Content Management System (CMS) til Optimizely, noe som har medført en engangskostnad i form av å konfigurere opp løsningen.

Utgifter til informasjon til kommunene og fylkeskommunene har økt fra 2022 til 2024. De økte utgiftene skyldes at det har vært mer kostnader knyttet til utvikling av Valgmedarbeiderportalen i 2024 enn i 2022.

Konsulenttjenester

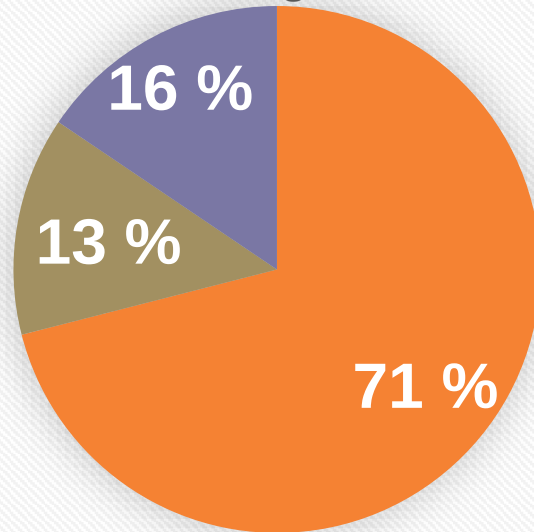
I fellesføringene i tildelingsbrevet for 2024 ble virksomhetene bedt om å arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å bruke interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel

ikke benyttes. Utgifter til konsulenter fordeler seg i 2024 slik kakediagrammet viser, mellom de ulike tjenestene.

Samlet utgifter til konsulenter er i 2024 17,9 millioner kroner sammenlignet med 3 millioner kroner i 2022, jf note 3 i kapittel IV i årsregnskapet.

Av samlede utgifter til konsulenter, utgjorde tjenester innen utvikling av programvare og IKT-løsninger 71 %. Disse utgifter gjelder nye og utvidede oppgaver som er lagt til Valgdirektoratet. Eksempler på ny aktivitet er ansvaret som Valgdirektoratet nå har for å utarbeide manntall, forbedre protokollene i valggjennomføringen, gjøre tilpasninger til nytt regelverk og klargjøre EVA til 2025, samt tilpasninger av den elektroniske løsninger for underskrifter på listeforslag.

Fordeling per område - konsulentutgifter 2024

- Til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.
- Til kommunikasjonsrådgivning, design mv.
- Andre konsulenttjenester

Figur 3: Fordeling av konsulentutgifter per område i 2024

Andre konsulenttjenester, som utgjør 16 % av konsulentutgiftene, omfatter i hovedsak prosjektledelse og koordinering av de nye aktivitetene som er omtalt i avsnittet over. Andre konsulenttjenester inneholder også vedlikehold og drift av valgmedarbeiderportalen.

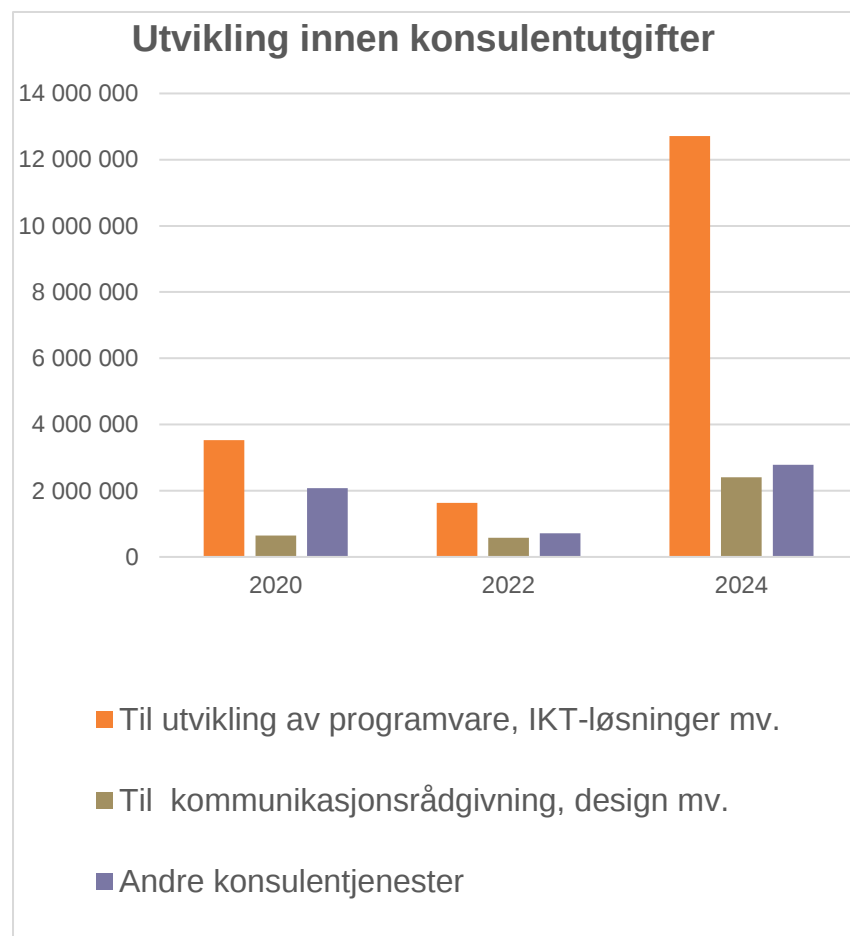
Kjøp av tjenester til kommunikasjonsrådgivning, design mv. omfatter 13 % av total konsulentbruk. For Valgdirektoratet omfatter dette blant annet utvikling av nettsiden valg.no og bistand til innspilling av rutine- og veiledningsfilmer. Det har også blitt utført noe arbeid, som brukerinnsikt, med planlegging av aktivitetene i 2025, som har medført kostnader i 2024.

Kommunikasjonsrådgivning gjelder produksjon av informasjonsfilmer i studio. Som et ledd i digitalisering av valginformasjonen, er det produsert filmer hvor informerer om ulike temaer i valggjennomføringen, og disse filmene måtte i 2024 tilpasses ny valglov. For å kunne tilby kommunene og fylkeskommunene kvalitativt gode filmer, har det vært behov for ekstern støtte til filminnspilling. Kjøp av konsulenttjenester dekker både veiledning til innspilling og selve filmproduksjonen. Det har også vært behov for strømming av folkeavstemningen, hvor konsulenter blir leid inn.

Utvikling

Konsulentutgiftene for mellomvalgårene sammenlignes her, med størst fokus på de to siste mellomvalgårene, 2022 og 2024. Figuren under viser utvikling i konsulentutgifter fra 2020 til 2024.

Figur 4: Utvikling i konsulentutgifter

Samlet har konsulentutgiftene økt kraftig. Spesielt har utgifter knyttet til programvare og IKT- løsninger økt. Disse utgiftene

har gått opp fra 1,6 mill. kroner i 2022 til 12,7 mill. kroner i 2024. Årsaken til den sterke økningen tidligere omtalte oppgaver. Arbeidets karakter og omfang har gjort det nødvendig å leie inn eksterne konsulenter i et langt større omfang enn tidligere mellomvalgår. Det kreves opplæring i flere av rollene knyttet til nye oppgaver, noe som også krever ressurser.

I arbeidet knyttet til testing av systemer, som kildekode revisjon og ytelsestesting, er konsulenter tungt inne. Disse oppgavene har større omfang enn tidligere mellomvalgsår på grunn av tilpasning til ny valglov. Dette er midlertidige oppgaver som direktoratets ansatte ikke har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til selv å utføre.

Kjøp av konsulent tjenester til kommunikasjonsrådgivning, design mv. har også økt fra 2020 og 2022 til 2024. Økningen gjelder i hovedsak utvikling av Valg.no og tilpasning av opplæringsfilmer til ny valglov. Tidligere har mer av aktiviteten med opplæringsfilmene skjedd i valgår. Valgdirektoratet har forsøkt å fordele aktiviteten bedre på valgår og mellomvalgår, og ønsker å være tidligere ute med informasjonsfilmene.

Det har vært en reduksjon i posten andre konsulentutgifter fra 2020 til 2022, for så igjen å være en økning i 2024. Økningen skyldes leie av en konsulent som fungerer som prosjektleder for de nevnte aktivitetene som direktoratet jobber med. Denne utgiften hadde ikke direktoratet i 2022.

Til tross for at det er et mål om å redusere konsulentbruken, har det vært nødvendig for direktoratet å leie inn flere konsulenter i 2024. Som nevnt er dette i hovedsak på området utvikling av programvare og IKT-løsninger, og knyttet til nye oppgaver som er pålagt direktoratet, og som direktoratets ansatte ikke har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å utføre selv. Det har vært et mål å i større grad fordele arbeidet med forberedelse til valg, mellom valgår og mellomvalgsår. Tidligere har det største arbeidstrykket falt i valgåret, mens direktoratet i 2024 har forsøkt å fremskynde noe av aktiviteten, blant annet filminnspilling. Dette har i noen grad vært med å øke utgiftene i mellomvalgsåret 2024.

III. Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering

Prioriteringer

Direktoratets arbeid følger i stor grad sykluser for valggjennomføring, og det er i valgår at resultater og måloppnåelse vurderes opp mot samfunnsoppdrag og hovedmål materialiseres. I mellomvalgår arbeides det med analyser, evalueringer og forbedringer av tjenestene til de kommende valgene.

Evalueringene og erfaringene viser at direktoratet har levert stabile og gode tjenester over tid, og tjenesteutviklingen har gått i takt med endrede krav og behov. Analysen etter valget i 2023 avdekket ikke behov for å gjøre større endringer i tjenesteleveransene, men viste enkelte forbedringsområder innenfor testing av systemer og kommunikasjonsarbeid ved uforutsette hendelser. Prioriteringene har derfor vært å tilpasse alle tjenestene til nytt regelverk, herunder alle opplærings- og veiledningsprodukter, tilpasse EVA, revidere rutiner for sikkerhet og beredskap, og revidere valgmateriell og valgutstyr som direktoratet tilbyr.

Når det gjelder arbeidet med bærekraftsmålene vurderer Valgdirektoratet at det er utfordrende å se hvor direktoratets relativt avgrensede operative oppgave med å støtte lovfestede valg treffer disse målene. Valgdirektoratet vurderer at virksomhetens operative virke treffer bærekraftsmål nummer 16. Direktoratets virke bidrar til å sikre lik informasjon om valg til alle velgere, lik rett til å utøve stemmeretten, gjennomføring av korrekte og sikre valg, åpenhet om valggjennomføringen og

korrekte opplysninger om valgresultatene. Alle disse elementene bidrar til å styrke et velfungerende demokrati, og styrker tilliten til valg som en kritisk samfunnsinstitusjon.

I tillegg har Valgdirektoratet lagt til rette for full likestilling i rekruttering og personalpolitikk, jf. bærekraftsmål 5.

Direktoratet følger også statens retningslinjer og regelverk for å legge til rette for et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle arbeidstakere, jf. bærekraftsmål nummer 8, om anstendig arbeid og økonomisk vekst. Direktoratet har en egen handlingsplan for inkludering.

Illustrasjoner: FN-Sambandet / fn.no

Resultater og måloppnåelse

Som nevnt er det i valgår at resultater og måloppnåelse vurderes opp mot samfunnsoppdrag og hovedmål i tildelingsbrev materialiseres. Overordnet er direktoratets mål å bidra til at valggjennomføringen er korrekt og sikker, og at gjennomføringen har tillit i befolkningen. For mellomvalgår arbeider direktoratet etter interne strategier og planer, med internt satte resultatmål for dette arbeidet. Oppsummert er disse resultatmålene å levere bedre tjenester

til alle direktoratets interessenter og brukere, med effekten valggjennomføring med tillit i befolkningen.

Vurderingene for året 2024 omtaler resultater og måloppnåelse opp mot interne målsetninger om analyser og forberedelser til leveransene i valgåret 2025. Dette omtales nærmere under hvert av hovedmålene.

Overordnet vurderer Valgdirektoratet å ha gjennomført alle aktiviteter for å nå interne mål og oppdrag i henhold til tildelingsbrevet innenfor årets bevilgning.

Ressursbruken kan ikke direkte knyttes til hvert enkelt av de tre hovedmålene som omtales nedenfor. Under hvert av hovedmålene, vil det likevel i omtalen av enkelte tjenester vises til tabeller og figurer knyttet til ressursbruk.

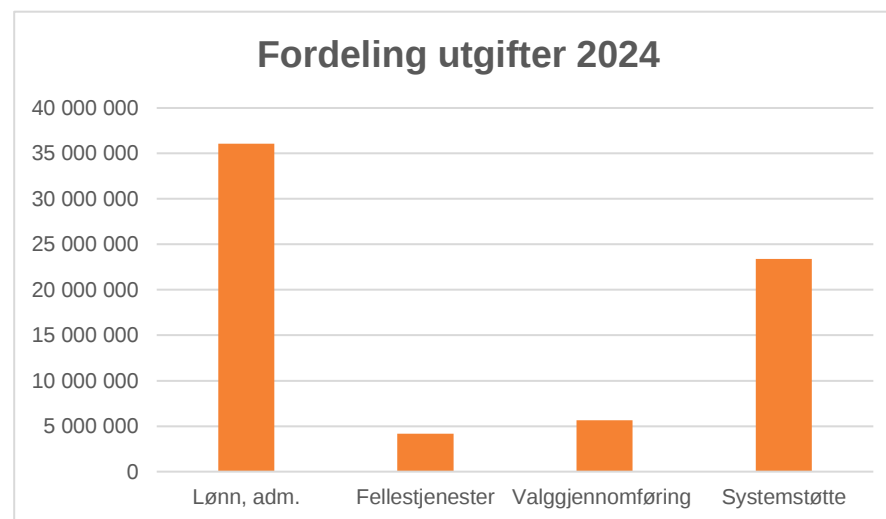
Ressursbruk

Regnskapstall for 2024 viser at Valgdirektoratet har løst sine oppgaver for året innenfor sin bevilgning. Direktoratet har en mindretgift på 0,2 mill. kroner i 2024. Dette etter at direktoratets bevilgning ble styrket med 2 millioner i 2024. I tillegg ble kompensasjon for lønnsoppgjøret i 2024 på 0,955 millioner kroner, lagt til rammen.

Som omtalt tidligere varierer Valgdirektoratets aktivitet og økonomisk ramme mye fra et valgår til et mellomvalgår. For å gi en sammenligning av ressursbruk over tid er det derfor naturlig å sammenligne mellomvalgår med tidligere

mellomvalgår. Det er likevel slik at direktoratet forsøker å få til en utjevning av aktivitet mellom valgår og mellomvalgår i større grad.

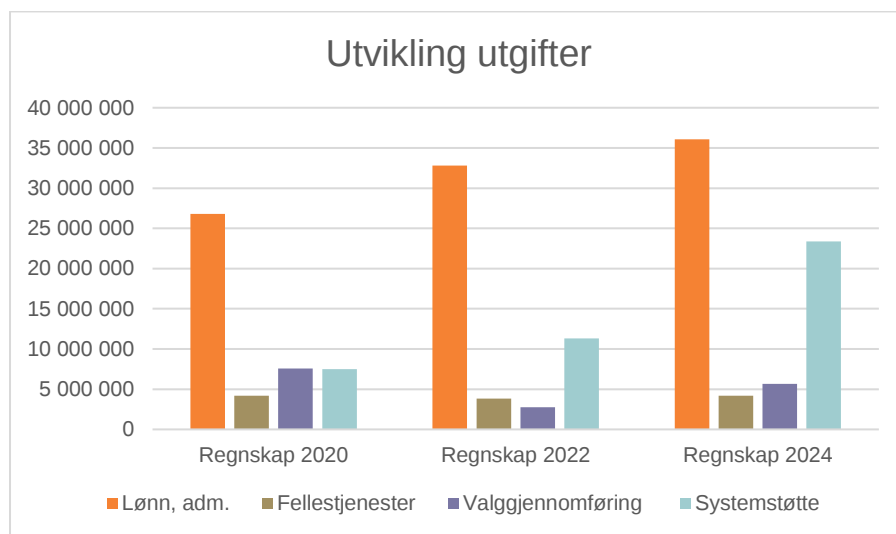
Valgdirektoratet har i mellomvalgsår en forholdsmessig større andel av samlede utgifter til lønn/administrasjon og systemstøtte. Direktoratet har også utgifter til fellestjenester og valggjennomføring, disse er små utgiftsposter sammenlignet med de to førstnevnte. I et mellomvalgsår vil utgifter til valggjennomføring naturlig være lave. Tabellen under viser fordelingen i utgiftsgrupper⁶ i 2024.

Figur 5: Fordeling utgifter 2024

⁶ Utgifter ut fra formål slått sammen i hensiktsmessige grupper

Som utvalgte hovedtall i viser, har samlede driftsutgifter økt kraftig fra 2022 til 2024. Diagrammet viser direktoratets største utgiftsgrupper, og det viser utvikling i utgifter fordelt på formål de tre siste mellomvalgårene, 2020, 2022 og 2024. Sammenlignet med 2020 og 2022 har utgifter til lønn og systemstøtte gått opp. Utgifter til valg gjennomføring og fellestjenester har samlet gått noe ned fra 2020.

Figur 6: Utvikling i utgifter per år

Årsaken til økning i lønnsutgifter er at Valgdirektoratet har 2 flere avtalte årsverk i 2024 enn i 2022. Samlede lønnsutgifter kommer til uttrykk i note 2 i kap. VI i årsregnskapet, som også viser arbeidsgiveravgift og pensjonsutgifter knyttet til lønnsutgiftene.

Utgifter til systemstøtte har hatt den største utgiftsøkningen fra 2020 til 2024. Systemstøtte omfatter i hovedsak lisenser, vedlikeholdsavtaler og konsulentbruk til drift og utvikling av systemer. Konsulentutgiftene på området utvikling av programvare og IKT-løsninger er den delen som har økt i 2024, som omtalt i kapittel II.

Oversikten under viser status på oppdrag og tilleggsoppdrag gitt i tildelingsbrevet for 2024.

Nummer	Oppdrag	Frist	Status
1	Valgdirektoratet skal utarbeide en egen risiko- og sårbarhetsanalyse knyttet til valggjennomføringen i 2025, hvor risikoelementer identifiseres, herunder betydningen av ny valglov. Valgdirektoratet skal rapportere eventuelle endringer i risiko- og sårbarhetsanalysen i kvartalsrapportene.	12.04.2024	Direktoratet oversendte besvarelse på oppdraget innen avtalt utsatt frist – utløpet av 2024.
2	Valgdirektoratet skal følge opp evalueringene av gjennomføringen av kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2023 innen alle Valgdirektoratets tjenesteområder. Oppsummeringer av funn fra evalueringene og forslag til oppfølging, skal oversendes departementet. Valgdirektoratet skal også oversende en skriftlig beskrivelse av erfaringene fra gjennomføringen av omvalg til fylkesting i Østfold	30.04.2024	Oppdraget ble oversendt departementet 30. september 2024, etter at fristen ble utsatt.
3	Valgdirektoratet skal oversende forslag til oppfølging av evalueringen av praktiseringen av assistansebestemmelsene.	28.02.2024	Oppdrag utført innen frist.
4	Valgdirektoratet skal i tråd med forskrift bistå i gjennomføringen av en rådgivende folkeavstemning om å dele Kristiansand kommune. Valgdirektoratet skal ferdigstille utviklingen av en frittstående digital løsning, som skal stilles til rådighet ved folkeavstemningen. Valgdirektoratet skal sørge for nødvendig testing av løsningen i forkant. Valgdirektoratet skal også sørge for produksjon og utsending av materiell, mottak, godkjenning og opptelling av brevstemmene.	Februar 2024	Oppdrag utført innen frist.
5	Valgdirektoratet skal bistå i arbeidet med å utarbeide ny valgforskrift på initiativ fra departementet.	30.09.2024	Oppdrag utført innen frist.
6 Suppl. nr. 1	Valgdirektoratet skal evaluere gjennomføringen av folkeavstemningen som ble gjennomført blant befolkningen i tidligere Søgne kommune og Songdalen kommune. Evalueringen skal omfatte både arbeidet med å forberede og å gjennomføre folkeavstemningen. Valgdirektoratet skal også utrede hva som kreves for å utvikle en permanent digital løsning som kan tas i bruk av kommunene ved gjennomføring av folkeavstemninger etter kommuneloven § 12-2. Arbeidet med å gjennomføre utviklingen av en slik løsning, hvilke ressurser som kreves og når arbeidet kan gjøres må beskrives.	Frist utsatt uten dato.	Arbeidet med besvarelsen er påbegynt.

Mål 1: Korrekt og sikker valggjennomføring med tillit i befolkningen

Avviklingen av valg i Norge har høy tillit i befolkningen. For å opprettholde den høye tilliten, er det viktig at kommunene får god støtte og opplæring, og at valgadministrasjonssystemet EVA er brukervennlig, sikkert og i samsvar med regelverket. Valgdirektoratet har ansvar for de operative støtteoppgavene til kommuner og fylkeskommuner ved valggjennomføring, samt drift og forvaltning av EVA. Opplæringen av kommunene og fylkeskommunene må innrettes slik at kommunene forstår og er bevisst sitt ansvar for å opprettholde befolkningens tillit til gjennomføring av valg. Velgernes behov skal stå i sentrum for oppgaveløsningen.

Ny valglov vil få virkning for valggjennomføringen i 2025, og for det valgadministrative systemet. For å sikre god forutsigbarhet og en korrekt og sikker valggjennomføring i 2025, må direktoratet sikre at EVA er tilpasset dette.

Nødvendige sikkerhetsvurderinger knyttet til valget i 2025 må gjøres løpende og starte opp tidlig i 2024.

Tildelingsbrevet 2024 - Valgdirektoratet

Støtte, opplæring og veiledning

Valgdirektoratets oppdrag er å tilby den støtten, opplæringen og veiledningen som kommunene og fylkeskommunene trenger for sin valggjennomføring. Det er når kommunene og fylkeskommunene lykkes i å gjennomføre korrekte og sikre valg, at vi trygger tilliten til valg i befolkningen. Direktoratet arbeider derfor kontinuerlig og systematisk med å identifisere behovene og fortløpende videreutvikle tjenestene inn mot dette.

De overordnede målsetninger for alle direktoratets tjenester har ligget fast siden valgåret 2017. Direktoratet har tidligere fastsatt internt mål for tjenestene støtte, opplæring og veiledning, som underbygger arbeidet mot de overordnede mål. Det interne målet er videreført for mellomvalgåret 2024 og er formulert slik "Målgruppene skal få nødvendig kompetanse i sine roller, herunder også kompetanse i funksjonaliteten i EVA, for å sikre en korrekt og sikker valggjennomføring med tillit i befolkningen".

Kompetansebyggingen som nevnt i det interne målet må dekke alle faser av valggjennomføringen, fra planer og forberedelser, til gjennomføringen av valget, valgoppgjør og resultat. Det må videre være tatt høyde for at de som arbeider med valggjennomføringen i kommunene og fylkeskommunene er en nyansert gruppe med ulike behov. Det er også ulikheter i kommunenes størrelse samt hvordan de administrerer og gjennomfører valget, som gir utslag i ulike behov hos kommunene. Det interne hovedmålet blir underbygget med to delmål, 1) det skal være tilgjengelig informasjon og veiledning

til målgruppene i alle valgets faser, og 2) det skal finnes skreddersydd opplæring for alle målgrupper.

Samtidig med videreutvikling av tjenestene, har direktoratet fortsatt å jobbe strukturert med mål- og resultatstyring inn i tjenesteleveransene. Innsatsen med interne styrings- og måleparametere har fortsatt, slik at tjenestene skal ha flere konkrete målsetninger å styre etter. Disse styringsparameterne representerer både interne målsettinger som nevnt ovenfor og de overordnede mål som er satt i tildelingsbrevet. Det er imidlertid først i valgåret 2025 at vi vil se resultatoppgjør.

Viktige premisser for måloppnåelsen er å kartlegge målgruppene og deres behov for informasjon, opplæring og veiledning. Direktoratet har derfor gjort en fornyet vurdering av interessentanalysen, for å identifisere eventuelle nye behov og hvor det måtte gjøres endringer og forbedringer.

Målgruppene er valgansvarlige i kommuner og fylkeskommuner, samt valgmedarbeidere som medvirker i valggjennomføringens ulike faser og aktiviteter. Erfaringer fra tidligere har vist at det er svært nyttig å kartlegge hvor mange nye og mindre erfarne valgansvarlige som skal gjennomføre det kommende valget og hvem disse er. Denne gruppen har et særlig behov for opplæring og veiledning. Når gruppen er identifisert, kan innholdet bedre tilpasses og gjennomføringen av opplæring og veiledning kan målrettes mer. Denne kartleggingen ble derfor gjennomført senhøsten 2024 i forbindelse med delegeringen av myndighet til å gjennomføre valget i kommunene og fylkeskommunene.

Direktoratet har også gjennomført involvering av målgruppene i arbeidet med forbedringer i tjenestene og produktene som skal leveres. Involveringen har foregått på en smidig måte uten krav om fysisk deltakelse i møter. Ulike spørsmål og problemstillinger er forelagt et representativt utvalg av målgruppen. Direktoratet har mottatt verdifulle innspill og tilbakemeldinger som er benyttet i arbeidet med forbedringer av produkter og tjenester.

Opplærings- og veiledningsprodukter

Gjennomgang av interne og eksterne evalueringer av valg gjennomføringen i 2023 viser at målgruppene var godt fornøyde med tjenesten som ble levert. Evalueringene ga ingen grunn til å gjøre større endringer i innretningen av opplæringen og veiledningen. Det ble samtidig pekt på noen forbedringspunkter som har ført til konkrete tiltak.

Valgmedarbeiderportalen er kommunenes og fylkeskommunenes viktigste hjelpemiddel, og derav en av Valgdirektoratets viktigste informasjonskanaler. I første halvdel av 2024 ble det gjennomført brukermedvirkning med et utvalg av kommuner. Tilbakemeldinger fra brukermedvirkningen viser at brukerne er godt fornøyde med portalen, og at det kun var nødvendig med mindre justeringer. Funnene i brukermedvirkningen samsvarer i stor grad med evalueringen av Valgdirektoratets tjenester. Videre har portalen blitt innholdsmessig oppdatert i lys av ny valglov og forskrift, for å sørge for at informasjonen er i samsvar med gjeldende regelverk.

For opplæring og veiledning har evalueringene gitt tydelige tilbakemeldinger som har ledet til at direktoratet har planlagt for en tidligere og tydeligere informasjon om opplæringsopplegget, slik at det blir mer forutsigbart for målgruppene. Til valget i 2023 ble opplæring gitt både fysisk og digitalt, mens veiledningsopplegget er heldigitalisert. Direktoratet har ønsket å få en tettere relasjon til målgruppene, for å lettere fange opp behov og gjøre det lettere for målgruppene selv å melde konkrete behov for opplæring og veiledning. Direktoratet vurderte derfor å videreføre regionale fysiske konferanser etter modell fra 2023-valget.

Tilbakemeldinger fra kommunene og fylkeskommunene støttet denne tanken. Direktoratet har derfor besluttet å gjennomføre valgkonferansene i 2025 både fysisk og digitalt. Valgkonferanse 1 gjennomføres fysisk og regionalt på fem steder i landet i januar og februar 2025. Konferansen gjennomføres også digitalt. Valgkonferansen del 2 i slutten av mai 2025 gjennomføres fysisk på ett sted sentralt i Norge, og sendes i tillegg digitalt.

Fylkeskommunene utgjør en mindre målgruppe målt opp mot antallet kommuner, og har spesielle behov ut fra sine definerte oppgaver i valg gjennomføringen. For denne gruppen ble det til 2023-valget gjennomført egne møtepunkter, der de fleste var digitale og ett var fysisk. Direktoratet har i 2024 landet på at tilbudet fortsetter til 2025-valget, og har i den forbindelse lagt planer for gjennomføring av møtepunktene med relevante tema. Fylkeskommunene skal i 2025 ha ansvar for listeforslagsbehandling i sin(e) valgdistrikt og det planlegges

for å styrke innsatsen ovenfor denne målgruppen i den forbindelse.

Evalueringene har gitt god respons på tilbudet til nye og mindre erfarne valgansvarlige. Valgdirektoratet vurderer at det er en viss risiko knyttet til korrekt valggjennomføring i kommuner med mindre erfarne valgansvarlige. Denne målgruppen har derfor fra og med 2019-valget fått et stadig utvidet tilbud. Til 2023-valget fikk målgruppen en egen bolk på Valgkonferansen del 1, etterfulgt av digitale møtepunkter ca. annen hver måned. Direktoratet har i 2024 vurdert behovet for å styrke tilbudet mot denne målgruppen ytterligere. Det er planlagt å gjennomføre tilsvarende opplegg som til 2023-valget, og med ytterligere tilbud til denne målgruppen under Valgkonferansen del 2. Blant annet blir det særlig fokus på nytt regelverk og enkelte rutineendringer for opptelling, som gjør at målgruppen ikke kan se til kommunens tidligere rutiner, men heller må utarbeide disse selv.

Direktoratet har også fått gode tilbakemeldinger på opplæringsproduktene som er rettet mot valgmedarbeidere, for eksempel stemmemottakerne i valglokalene. Ved at direktoratet tilbyr opplæringsprodukter for denne gruppen, sikrer man et likt og korrekt innhold i opplæringen. Dette bidrar til en mer ensartet og riktig praksis i valglokalene, og understøtter målet om korrekt og sikker valggjennomføring med tillit i befolkningen. I 2024 har direktoratet produsert nye rutinefilmer og oppdatert arbeidsbeskrivelser og e-læringskurs, slik at disse er i samsvar med nytt regelverk. Direktoratet tar hensyn til at mennesker lærer forskjellig, og

derfor består opplæringspakkene av både audiovisuelle, tekstlige, og interaktive læringsmåter.

EVA som hjelpeverktøy i valggjennomføringen er også et viktig veiledningsprodukt. Direktoratet har avdekket et potensiale for å forbedre opplæringen og veiledningen i bruken av EVA som verktøy for de ulike fasene av valget. Den skriftlige brukerveiledningen til EVA revideres fortløpende, og har blitt oppdatert til et EVA som er i samsvar med nytt regelverk. Videre planlegges det å holde mer konkret opplæring i EVA under Valgkonferansen del 2, utover nå allerede etablerte tiltak som prøvevalg, fagdag skanning for maskinell opptelling av stemmesedler, og et treningsmiljø.

Utvikling, forvaltning og drift av EVA

EVA er et system som samtlige kommuner og fylkeskommuner benytter som støtte i valggjennomføringen. Fra og med valget 2025 er kommunene og fylkeskommunene pålagt å bruke EVA. Systemet består av i hovedsak tre applikasjoner:

- *EVA Admin*, som er kommunenes hovedverktøy som gir støtte i alle valgets faser.
- *EVA Skanning*, som gir støtte for maskinell opptelling av stemmesedler i andre opptelling.
- *EVA Resultat*, som gir datamateriale som benyttes av media og som publiseres på nettsiden valgresultat.no.

Applikasjonsporteføljen har siden 2021 blitt utvidet med en applikasjon for elektronisk signering av listeforslag og en applikasjon for digital utsending av informasjon til velger

(tidligere valgkort). Til valget i 2025 tas det i bruk nyutviklede applikasjoner for bygging av manntall og nyutviklet applikasjon for protokollering av valg.

EVA i samsvar med regelverket

For å sikre at EVA samsvarer med gjeldende regelverk arbeider direktoratet etter en utviklingsmetodikk som sørger for at all ny funksjonalitet samsvarer med gjeldende lov og forskrift før den iverksettes. Det har også blitt utarbeidet en samsvarserklæring som er tilgjengeliggjort på direktoratets hjemmesider. Det har vært svært viktig med et tett og godt samarbeid internt og eksternt for å sikre samsvar mellom regelverk og systemstøtte både for stortingsvalg, som følger nytt regelverk, og sametingsvalget, der regelverket for det meste er uendret.

Nytt regelverk gir hovedføringene for systemendringer i hele EVA-porteføljen, både når det gjelder begrepsbruk og gjennomgripende, krevende endringer som eksempelvis opptelling. Direktoratet har fått ansvaret for utarbeide manntall til stortings-, fylkestings- og kommunestyrevalg. Direktoratet har også fått fullmakt av Sametinget til å utarbeide Sametingets valgmanntall på bakgrunn av opplysninger i Folkeregisteret og Sametingets føring av manntallet.

Valgdirektoratet har hatt et godt samarbeid med Skatteetaten, som tidligere var ansvarlig for produksjon av manntallet. Også Kartverket, som leverer stemmekretsinformasjon, har vært en nyttig samarbeidspartner.

Løsningen for maskinell opptelling av stemmesedler (EVA Skanning) speiler de endringene som er gjort i EVA Admin som følge av nytt regelverk. I tillegg er løsningen nå innrettet slik at det er mulig å kombinere skanning av stemmesedlene med manuell registrering av enkelte stemmesedler. Hovedfunksjonaliteten i EVA Skanning ligger imidlertid fast fra forrige valg.

EVA er brukervennlig

Kjernefunksjonaliteten i EVA Admin og den tette knytningen til valgets faser har ligget fast gjennom flere valg. Selv om EVA Admin er tilpasset nytt regelverk, ligger kjernefunksjonaliteten og logikken i systemet fast. Brukerne har gitt gode tilbakemeldinger på både funksjonalitet og brukervennlighet, det har derfor vært både naturlig og nødvendig å prioritere systemtekniske endringer for å sikre at systemet er i samsvar med ny valglov.

EVA Admin er svært omfattende, det er derfor lite hensiktsmessig å gjøre større endringer i brukergrensesnittet alene. Brukerperspektivet er derfor en integrert del av utviklingsløpet i den gradvise oppgraderingen av EVA-porteføljen.

Den første delleveransen av en ny løsning for protokollering tas i bruk til valget i 2025. Brukerne er involvert både i arbeidsflyt og brukergrensesnitt, og det har blitt gjennomført brukermedvirkning på løsningen. Den moderniserte løsningen for skanning har også hatt brukermedvirkning i utviklingsløpet

for å sikre en løsning som er mest mulig selvforklarende. For å ytterligere verifisere at løsningens arbeidsflyt og brukergrensesnitt er hensiktsmessig, planlegger direktoratet å gjennomføre en pilot i liten skala til valget i 2025.

EVA er sikkert

Som et ledd i forberedelsene til valget, har det i 2024 pågått et kontinuerlig arbeid med oppdatering av ROS-analyser. Dette arbeidet fortsetter frem mot, og over, valget.

Også vedlikehold av infrastruktur, verktøy og rammeverk er viktig i sikkerhetsarbeidet. Det er gjennomført rutinemessige oppgraderinger i infrastrukturen, samtidig som utviklingsverktøyets analysemuligheter benyttes for å avdekke sikkerhetshull og sårbarheter som vurderes og prioriteres inn i utviklingsløpet. Eventuelle varsler fra eksterne kilder overvåkes for å fange opp nye sårbarheter som krever umiddelbar håndtering.

I 2024 gjennomførte Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) tilsyn hjemlet i sikkerhetsloven, og deres anbefalinger har blitt fulgt opp. Tilsynet avdekket ikke kritiske avvik.

Som forberedelser til valggjennomføring har det vært avholdt oppstarts- og planleggingsmøter både for penetrasjonstester og valggjennomføring med NSM og deres Computer Emergency Response Team (NorCERT), JustisCERT og Helse- og KommuneCERT, som er en ny samarbeidspartner for direktoratet.

Høsten 2024 startet Mnemonic revisjon av kildekoden, og tre av modulene ble revidert før årsskiftet. Ingen kritiske feil ble avdekket, men det ble gjort funn av to feil som ble utbedret umiddelbart.

Annet sikkerhetsarbeid omfatter revisjon av veilederen i sikkerhet i valggjennomføring, forberedelser for programvaren for klientmonitorering som mange av kommunene benytter under valget, samt utsendelse av sikkerhetssertifikater som kommuner og fylker behøver for tilgang til EVA.

Direktoratet har ellers deltatt på ulike sikkerhetsrelaterte arrangementer, som NSMs sikkerhetskonferanse. I tillegg har vi holdt innlegg på et webinar i regi av Helse- og KommuneCERT.

Testing av både sikkerhet og funksjonalitet

En overordnet prioritering i 2024 har vært gjennomføring av tester av både sikkerhet og funksjonalitet i de tekniske løsningene. Nyutviklet funksjonalitet og feilrettinger testes både maskinelt og manuelt. Det gjennomføres automatiserte tester av enkeltfunksjoner, integrasjoner og valggjennomføring fra start til slutt. Manuelle tester omfatter sidemannskontroll (inspeksjon av kode utviklet av andre), test av enkeltfunksjoner og akseptansetester.

Resultatet av kodeinspeksjon og automatiserte tester håndteres i utviklingsverktøyet, mens resultat av funksjonelle

tester dokumenteres i et eget verktøy som ble anskaffet i 2024.

Ytelsestesting startet høsten 2024 og ytelsen i moduler og datatrafikk mellom modulene testes med mest mulig realistiske volumer og belastninger i alle deler av valgsystemene. Også ytelsestestene dokumenteres i testadministrasjonsverktøyet. Sikkerhetstesting omfatter kildekoderevisjon, penetrasjonstesting og sikkerhets- og sårbarhetsanalyser som er omtalt tidligere i dette dokumentet.

Drift og forvaltning av EVA

Hovedoppgavene i 2024 har vært tilrettelegging av en infrastruktur som støtter opp under stabil og sikker valggjennomføring, herunder test av backup- og failoverløsninger. I tillegg er det gjennomført omfattende endringer i underliggende infrastruktur, rammeverk og verktøy som del av en gradvis oppgradering av EVA-porteføljen. Den nye løsningen for å utlede et manntall, er sammen med den nye løsningen for protokollering, de første moderniserte modulene. Videre er det lagt ned betydelige mengder arbeid for å forberede og klargjøre de ulike miljøene som er nødvendig for valggjennomføring. Eksempler på slike forberedelser og klargjøring er at data skal anonymiseres til test- og utviklingsmiljøer, oppsett av miljø for modernisert skanningløsning, treningsmiljøer og prøvevalgsmiljøer som kommunene og fylkeskommunene bruker aktivt.

Driftsansvar for nettside

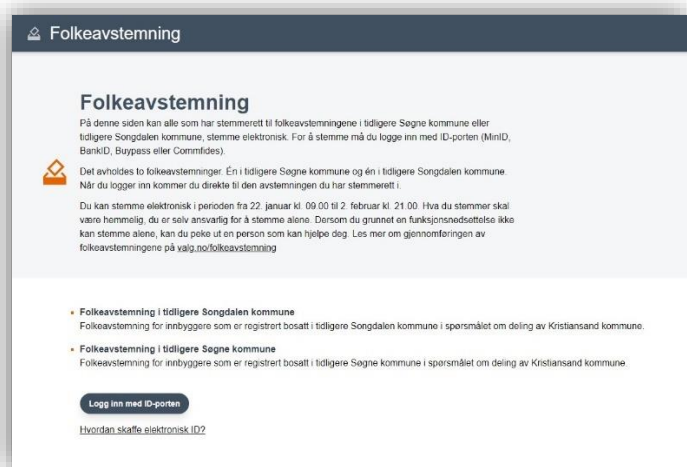
Valgdirektoratet fikk i tildelingsbrevet for 2023 oppdrag om å ta over drift av nettsiden minsak.no. Direktoratet drifter nå applikasjonen på egen infrastruktur, og sørger for vedlikehold og eventuell videreutvikling av funksjonalitet. Kommunal- og distriktsdepartementet har redaktøransvar for nettsiden, og har følgelig ansvaret for å melde behov for eventuell videreutvikling av funksjonalitet.

Digital løsning for innsamling av underskrifter på listeforslag

Til 2021-valget ble det utviklet en digital løsning for innsamling av underskrifter på listeforslag, som et avbøtende tiltak for å hindre spredning av covid-19. Denne løsningen ble utviklet, og utvidet, til 2023-valget og videre i 2024. Løsningen er nå en fullverdig listeforslagsportal hvor alle partier og grupper kan samle nødvendige underskrifter til sine listeforslag. Den største delen av arbeidet med løsningen i 2024 har gått til sikkerhet, samt forbedring av løsningen basert på evalueringer fra tidligere valg. Løsningen er integrert mot EVA Admin, slik at brukerne av EVA Admin kan hente listeforslag over til listeforslagsbehandling.

Folkeavstemning

Valgdirektoratet fikk i 2023 og 2024 oppdrag i tildelingsbrevene om å bistå Kommunal- og distriktsdepartementet med å gjennomføre rådgivende folkeavstemningen om å dele Kristiansand kommune.

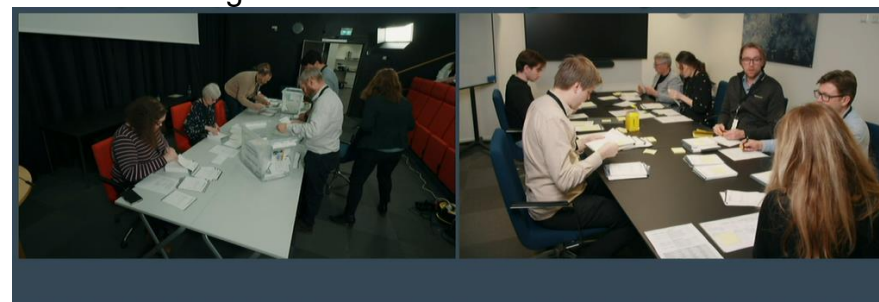
Figur 7: Skjermbilde av forsiden på den elektroniske løsningen (folkeavstemning.valg.no)

Direktoratet utviklet en elektronisk løsning for gjennomføring av folkeavstemning i områdene som tidligere tilsvarte Songdalen og Søgne kommuner. Det ble også produsert fysisk stemme- og informasjonsmateriale for velgere som ikke hadde mulighet til å stemme elektronisk.

Folkeavstemningen ble gjennomført fra 22. januar kl. 09.00 til 2. februar kl. 21.00 (perioden den elektroniske løsningen av

åpen). Den elektroniske løsningen var kryptert og antallet stemmer var hemmelig inntil løsningen ble åpnet med en digital nøkkel som ble oppbevart hos eksterne nøkkelholdere.

Resultatene⁷ fra folkeavstemningene ble sammenstilt samme dag/natt som avstemningen stengte. Fremmøteprosenten ble 71,7 % i Songdalen og 81,6 % i Søgne, noe som tyder på at de fleste med stemmerett i folkeavstemningen fikk tilstrekkelig informasjon om når, hvor og hvordan de kunne stemme til folkeavstemningen.

Opptelling av stemmesedler

Figur 8: Skjermbilde fra strømming av opptellingen

Valgdirektoratet opplevde folkeavstemningen som en god arena for å tilegne medarbeidere praktisk erfaring med gjennomføring av valg. Medarbeidere fikk øve på fysisk opptelling av stemmegivninger, og den elektroniske løsningen ga direktoratet viktig erfaring å ta med oss videre i gjennomføring av valg i fremtiden.

⁷ <https://www.valg.no/folkeavstemninger/artikler/resultater-fra-folkeavstemninger-i-sogne-og-songdalen/>

Mål 2: Velgerne har nødvendig informasjon om valg

Informasjonsbehovet er stort hos velgere, mediene, politiske partier og andre interessenter i forbindelse med valg. Direktoratet skal sørge for nødvendig, tilgjengelig og forståelig informasjon til de ulike målgruppene. Alle velgere skal få informasjon om hvor og hvordan man kan stemme. Direktoratet må sørge for at informasjon også når fram til velgere som i liten grad bruker digitale verktøy. Eventuelle informasjonskampanjer må ta utgangspunkt i evalueringer fra tidligere valg, og ha et mål om å redusere antall feil gjort av velgerne. Informasjonstiltak må ivareta informasjonsbehovet hos velgergrupper som historisk sett har lav valgdeltakelse. Det er særlig viktig at velgerne får informasjon om at de på valgdagen må stemme i kommunen de er manntallsført i. I 2024 må det i samråd med departementet gjøres egne vurderinger av velgernes behov for informasjon om ny valglov.

Valgdirektoratet forvalter også en tilskuddsordning for informasjonstiltak ved valg. Formålet med ordningen er å øke stemmeberettigedes kunnskap om valg, øke valgdeltakelsen og støtte tiltak rettet mot stemmeberettigede med lav valgdeltakelse, som unge velgere, velgere med innvandrerbakgrunn og velgere med behov for særskilt informasjon.

En viktig del av informasjonsarbeidet er produksjon og distribusjon av valgmateriell som valgkort, informasjonsplakater, partistemmesedler (uten kandidatnavn) mv.

Tildelingsbrevet 2024 - Valgdirektoratet

Informasjon til velgerne

Det er i valgår at resultater og måloppnåelse vurdert opp mot samfunnsoppdrag og hovedmål materialiseres. Hovedfokus i mellomvalgsåret 2024 har vært på å følge opp målinger og evalueringer for å definere forbedringsområder og planlegge informasjonstiltak i valgåret 2025. Nytt regelverk medfører også endringer i informasjonen som skal gis fra direktoratet, noe som har blitt forberedt.

Arbeidet i 2024 har fokusert på følgende målsetninger:

- Valginformasjon skal gis til riktig tid til relevante målgrupper.
- Alle velgerne skal få informasjon om når, hvor og hvordan de kan stemme.
- Valgresultatene skal publiseres fortløpende etter av valglokalene er stengt, og media skal ha en løsning for effektiv formidling av valgresultatene.
- Informasjon om hvordan valg gjennomføres skal være tilgjengelig i hele valgperioden.

Det ble gjennomført en oppmerksomhetsmåling i etterkant av 2023-valget som evaluerte direktoratets informasjonstiltak. Målingen ga indikasjoner på hvilke av informasjonstiltakene som blir lagt merke til, og i en viss grad hvor nyttig informasjonen er. På bakgrunn av rapporten har direktoratet gjort vurderinger av informasjonstiltakene og hvordan disse kan forbedres mot valget i 2025. I tillegg utforsker direktoratet om informasjonstiltakene kan måles for å bedre kunne måle effekt hos mottaker av det enkelte tiltak.

Nytt regelverk har medført endringer for det som tidligere het *valgkort*. Dette er erstattet av *informasjon til velger om stemmerett* og skal ha informasjon om hvilken kommune den enkelte velger har stemmerett i på valgdagen, og krav til å ha med legitimasjon.

Mellomvalgsåret 2024 har gått til å lage innholds- og publiseringsplaner for de ulike informasjonstiltakene. Direktoratet vil i likhet med tidligere valg sende SMS, informasjon om stemmerett (tidligere *valgkort*), brev til velgere med innvandrerbakgrunn, og bistå med budskap til velgere som har hemmelig adresse. Det blir også kampanje rettet mot velgerne, som tar for seg den store velgermassen samtidig som det utarbeides konkrete tiltak rettet mot velgere med historisk lavere valgdeltakelse.

Tidligere har direktoratet formidlet enkle budskap om "hvor, når og hvordan" velgeren kan stemme, til kommunene, slik at budskapet skal være med enhetlig ovenfor velgerne. Til 2025-valget er det planlagt å utvide dette tilbudet med informasjonspakker som kommunene kan gjenbruke, der tilbudet og tilpasningsmulighetene for kommunene økes.

Videre arbeides det kontinuerlig med å forbedre opplevelsen av å bruke direktoratets nettsider for alle relevante interessenter. Det har i 2024 blitt arbeidet med innsiktsarbeid til valg.no, slik at nettsiden skal ivareta velgernes behov også i fremtiden. Innsiktsarbeidet danner grunnlag for fremtidig videreutvikling av nettsiden.

Mål 3: God tilgjengelighet ved valg

God tilgjengelighet for alle velgere uavhengig av funksjonsevne er et viktig demokratisk prinsipp. Direktoratet har ansvar for at kommunene har god informasjon om hvilke krav regelverket stiller, og om hvordan de kan sørge for god tilgjengelighet for velgerne. Direktoratet skal sørge for at det er mulig for kommunene å anskaffe universelt utformet valgutstyr. Det er også viktig å legge til rette for stemmegivning utenfor landets grenser, og direktoratet skal sørge for at det er mulig å stemme på utenriksstasjoner og andre aktuelle steder i utlandet.

Arbeid med tilgjengelighet

Hovedfokuset i mellomvalgsåret 2024 har vært på å planlegge og forberede gjennomføringen i det kommende valgåret. Nytt regelverk har påvirket spesielt valgmateriell og valgutstyr.

Førende for arbeidet er en rekke målsetninger:

- Alle velgerne har god tilgjengelighet til valg, uavhengig av funksjonsevne.
- Kommunene får god informasjon om regelverkskrav.
- Kommunene får god informasjon om hvordan de kan sikre god tilgjengelighet for velgerne.
- Direktoratet bistår kommunene og sikrer at kommunene arbeider med å sikre tilgjengelighet ved valg og informasjon til alle velgerne.
- Kommunene har mulighet til å anskaffe universelt utformet valgutstyr.
- Det er mulig å stemme på utenriksstasjoner og andre aktuelle steder.
- Alle relevante interessenter har tilgjengelig valgmateriell før stemmingen starter.

Evalueringer av tilgjengelighet har vist at tilgjengeligheten ved valg er generelt god, med svært få eller negative reaksjoner fra velgere og organisasjoner. Kommunene mener at de i all hovedsak tilbyr tilgjengelige valglokaler. Valgdirektoratets vurderinger er imidlertid at tilgjengelighetsarbeid kan og må styrkes for å sikre at alle velgere har muligheten til å stemme på en likeverdig måte, og uten å trenge hjelp til å komme seg inn i valglokaler.

Nettstedet valglokaler.no er en tjeneste der velgerne kan finne valglokaler. Tjenesten ivaretar velgernes behov for informasjon om lokaler, og lar kommunene legge inn spesifikk informasjon om hvert enkelt lokale. I tillegg er det på nettsiden at kommunene kunngjør dersom et lokale ikke er universelt utformet og enkelte velgere som konsekvens kan trenge hjelp til å komme seg inn.

Kommunal- og distriktsdepartementet skal utarbeide veiledere på enkelte tema i valggjennomføringen, herunder for universell utforming av valglokaler. Valgdirektoratet skal tilby praktiske råd til kommunene om det samme. Forberedelsene i 2024 har handlet om å identifisere problemstillinger kommunene ser for seg kan bli aktuelt og samarbeide med departementet om deres veileder, og i siste omgang planlegge for nivå på de praktiske rådene som blir å finne på Valgmedarbeiderportalen.

Kontakt med Utenriksdepartementet (UD) videreføres på lik linje som tidligere valg. Direktoratet har etablerte kontaktflater mot UD som tidligere valg har fungert godt. Nytt til 2025-valget er at stemmemottakere tilbys en rutinefilm, teksten på fem ulike språk, som et tiltak for å gjøre velgernes opplevelse av stemmeprosessen mer enhetlig.

Mellomvalgsåret 2024 har ellers gått til å forberede alt valgmateriell, valgutstyr og logistikk til 2025-valget. Dette innebærer blant annet gjennomgang av informasjonsbrosjyrer, omslagskonvolutt, plakater, distribusjonsavtale for forhåndsstemmer, avtale med trykkeri, og ny stemmeseddel.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Overordnet vurdering

Valgdirektoratet jobber kontinuerlig for å sikre at organisasjonen når sine mål, og er i stand til å løse oppdrag gitt av departementet. Ledelse og ansatte jobber sammen om å opprettholde en effektiv drift, god økonomistyring og pålitelig rapportering. Direktoratet benytter mål- og resultatstyring som sitt grunnleggende styringsprinsipp, jf. kap. III.

Siden oppstarten i 2016 har direktoratet jobbet med å bygge opp et hensiktsmessig system for helhetlig styring og kontroll, basert på veileder for mål og resultatstyring i staten. Den overordnede risikovurderingen som gjennomføres årlig viser at risikobildet gjennomgående ikke er kritisk, men at det er risiko og sårbarhet knyttet til styringen av Valgdirektoratet og valggjennomføringen 2025. Risikostyringen er beskrevet nærmere nedenfor.

Planlegging, gjennomføring og oppfølging

Risikostyring og arbeidet med forebyggende sikkerhet og beredskap

Direktoratets overordnede mål om å opprettholde høy tillit til valg og demokratiet i befolkningen gjennom å sikre frie, direkte og hemmelige valg skal alltid ligge til grunn i arbeidet med risiko og sårbarhet.

Valgdirektoratet har i løpet av 2024 foretatt løpende analyser av risiko og sårbarhet knyttet til virksomhetsstyring og

valggjennomføring. Fokuset har vært på å utarbeide gode beskrivelser av mulige hendelser og tiltak med tilhørende sannsynlighet og konsekvens knyttet til hvert mål, delmål og oppdrag i tildelingsbrevet. Risikoanalysene er oversendt KDD i henhold til angitte frister i styringskalenderen for 2024.

Nasjonal sikkerhet

Valgdirektoratet har i 2024 fortsatt arbeidet med å identifisere og skadevurdere objekter, systemer og infrastruktur som kan være av avgjørende betydning for opprettholdelse av Kommunal- og distriktsdepartementets grunnleggende nasjonale funksjon (GNF) "Gjennomføring av frie, hemmelige og tillitskapende valg til Stortinget, fylkesting, kommunestyre og Sametinget." Når dette arbeidet er landet og eventuell objekter, systemer og infrastrukturer er pekt ut og klassifisert, starter arbeidet med å sørge for at disse verdiene er sikret, og at direktoratets ansvar knyttet til opprettholdelse av departementets GNF er ivaretatt.

Informasjonssikkerhet

Valgdirektoratet arbeider løpende med å ivareta informasjonssikkerhet for både EVA og kontorstøttesystemene våre. For kontorstøttesystemene innebærer dette tett oppfølging av leveranser på området fra Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB). Tjenesteavtalen på området blir revidert årlig, og vi har løpende dialog om tjenestenivå og eventuelle sårbarheter i løsninger som leveres.

For EVA er det ikke iverksatt noen særskilte aktiviteter for informasjonssikkerhet i 2024. Imidlertid er fokuset på Informasjonssikkerhet knyttet til systemet meget høyt, og har høy prioritet i organisasjonen, både for de som arbeider med utvikling av systemet, men også hos driftspersonellet. Det blir gjennomført regelmessig kildekoderevisjon.

For 2025 planlegges det et større arbeid knyttet til styringssystemet for informasjonssikkerhet (ISMS) for EVA, samt penetrasjonstesting av systemet før valggjennomføringen.

Basert på en helhetsvurdering av risiko og sårbarhet er direktoratets vurdering at arbeidet med risikostyring og forebyggende sikkerhet er levert i tråd med hovedinstruks, tildelingsbrev og regelverk.

Personvern

Valgdirektoratet utarbeider nå manntall, og behandler personsensitiv data. Dette medfører strenge krav til gode rutiner for at data ikke skal komme på avveie. Mellomvalgsåret har blitt brukt til å gjøre vurderinger knyttet til behov for databehandleravtale med kommuner og fylkeskommuner. Videre har det vært gjennomgang av direktoratets anskaffelser for å vurdere om vilkår er i overensstemmelse med GDPR, sørge for at direktoratets informasjonsmateriell ikke ligger offentlig tilgjengelig. Det har også blitt gjort vurderinger knyttet til informasjonskapsler og GDPR på direktoratets ulike nettsider.

Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen

Valgdirektoratet har hatt en forholdsmessig stabil bemanningssituasjon de siste årene. I 2024 har to ansatte vært langtidssykemeldte og en ansatt i foreldrepermisjon. I denne forbindelse har vi leid inn vikarer for å opprettholde nødvendig tjenesteproduksjon. Generelt sett øker direktoratet antall ansatte i valgårene, med midlertidig ansettelser, for å kunne håndtere antall henvendelser vi mottar i direktoratets kontaktsenter.

Det har vært viktig å fortsette arbeidet med å rekruttere og sikre kompetansen i hele organisasjonen. Valgdirektoratet er en liten organisasjon med få ressurser innen flere kritiske fagområder. Valgdirektoratet har en stor avhengighet til andre offentlige og private aktører for å kunne levere tjenester med nødvendig kvalitet og sikkerhet.

Som en del av arbeidet med å rekruttere og beholde høy kompetanse i Valgdirektoratet får alle ansatte tilbud om å jobbe fra hjemmekontor inntil to dager i uken, forutsatt at de har egnede arbeidsoppgaver. Frem til nå har ordningen gitt positive resultater i tjenesteproduksjon og arbeidsmiljø, og internevaluering viser god tilfredshet blant medarbeiderne. Det er lagt til rette med teknisk utstyr og kontormøbler for alle ansatte. Teams blir benyttet som kommunikasjonsverktøy og møteromsfasilitetene er tilpasset for hybride møter.

Forvaltningen av eiendeler

Valgdirektoratet har eiendeler innen områdene inventar og teknisk IT-utstyr. Inventar består av kontormøbler og kontorutstyr i kontorlokalene i Tønsberg og på den ansattes hjemmekontor. Teknisk IT-utstyr består av kontormaskiner, skannere, servere og annen infrastruktur knyttet til drift av fagsystemene i valg gjennomføring. I tillegg eier Valgdirektoratet ansattes dataskjermer både i kontorlokalene og på hjemmekontor, samt de ansattes mobiltelefoner. Alle eiendeler er i sin helhet kostnadsført ved anskaffelse. Valgdirektoratet holder kontroll med eiendelene i et system for styring av fysiske verdier, blant annet maskinvare og klienter som brukes i forbindelse med drift og utvikling av EVA.

Valgdirektoratet skal innføre SRS fra 1. januar 2025 og i den forbindelse er det kartlagt hvilke eiendeler som skal være med i en åpningsbalanse. Kartlegging er gjort i samråd med DFØ og KDD og dokumentert i et datainnsamlingsark og dokumentasjonsnotat. Riksrevisjonen er holdt orientert.

Riksrevisjonen

Det er gjennomført ett innledende møte med Riksrevisjonen i 2024. Møtet omhandlet blant annet forventningsavklaring og revisjonsprosess i forbindelse med avlegging av regnskapet 2024. I tillegg ble prosessflyten for lønn, regnskap og tilskudd gjennomgått.

Direktoratet har fremskaffet dokumentasjonen revisjonen har etterspurt, og avlegger årsregnskapet innen fristen. Riksrevisjonen har foreløpig ikke hatt merknader til årsregnskapet.

Evalueringer og tilsynsrapporter

I 2024 gjennomførte NSM tilsyn ved Valgdirektoratet. Tilsynet har fokus på etterlevelse av krav til sikkerhet som følge av sikkerhetsloven med forskrifter. Forbedringspunkter etter tilsynet følges opp, og vil etter planen være ivaretatt i løpet av første kvartal i 2025.

Oslo Economics gjennomførte på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet to evalueringer knyttet til valg gjennomføringen⁸ og direktoratets tjenester⁹. Evalueringene danner grunnlag for direktoratets kontinuerlige evaluerings- og forbedringsarbeid. I forbindelse med 2023-valget peker evalueringene på at kommunene og fylkeskommunene var godt fornøyde med direktoratets tjenester. Alle oppfølgingspunktene fra Oslo Economics vurderes av direktoratet og settes i system for videre oppfølging.

⁸ <https://www.regjeringen.no/contentassets/3d4e6af002c94122bc383ee64e57f683/valg gjennomforingsundersokelsen-2023.pdf>

⁹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/3d4e6af002c94122bc383ee64e57f683/evaluering-av-valgdirektoratets-tjenester-ved-valget-i-2023.pdf>

Personalmessige forhold og arbeidsmiljø

Samarbeidsforum

Representanter fra arbeidsgiversiden, arbeidstakerorganisasjonene og verneombudet er samlet i Samarbeidsforum. Forumet har hatt fire møter i 2024 og behandlet 34 saker innen fagområdet HR, arbeidsmiljø og økonomistyring.

Lærlinger

Valgdirektoratet har inngått samarbeidsavtaler med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) for kjøp av tjenester på områdene arkiv, sentralbord, sikkerhet, renhold, kantine og IKT-tjenester.

Direktoratet samarbeider med DSB om bruk av lærlinger innen IKT-tjenester og kontorlag. Begrunnelsen for samarbeidet er at det ikke er nok aktiviteter i Valgdirektoratet alene til å oppfylle kravene til et lærlingeforløp.

Hvert år tar Valgdirektoratet imot praksisstudenter fra universiteter, som følger et strukturert opplegg som er planlagt på forhånd. I 2024 hadde direktoratet to studenter fra praksisemnet STV4141¹⁰ ved Universitetet i Oslo. Ordningen skal sørge for at masterstudenter innen statsvitenskap får

relevant arbeidslivserfaring gjennom å lære hvordan statsvitenskapelige kunnskaper, ferdigheter og perspektiver kan anvendes i praksis. Direktoratet ser videre på praksisordningen som en god arena for å etablere direktoratet som en arbeidsgiver i området og jobbe strategisk med tilegning av fremtidig kompetanse.

Likestilling og diskriminering

Valgdirektoratet har lagt til grunn veilederen «Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten¹¹» i arbeidet med likestilling og diskriminering. I denne sammenheng vises det til vedlegg, Tabell 1: Registreringsskjema for tilstandsrapportering (kjønn) og Tabell 2: Tiltaksoversikt og handlingsplan for Valgdirektoratet.

Utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Valgdirektoratet hadde i 2024 to eksterne utlysninger av én fast og én midlertidig stilling. I stillingsannonser oppfordres personer med nedsatt funksjonsevne om å søke. Det var henholdsvis 31 og 40 søkere til disse stillingene, men ingen av søkerne hadde funksjonsnedsettelse. Det har ikke vært ansatt personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV siden 2020.

¹⁰ <https://www.uio.no/studier/emner/sv/statsvitenskap/STV4141/>

¹¹ https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/fad/vedlegg/onnns--og-personalpolitikk/veileder_likestillingsredegjorelser.pdf?id=2196827

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Valgdirektoratet har i 2024 kartlagt klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk og utarbeidet en helhetlig plan som inneholder statistikk på forbruk av energi, kildesortering, reisevirksomhet, trykkeritjenester og kopiering. Direktoratet utarbeider statistikk og regnskapsrapporter, en gang i året, for å følge med på forbruket av energi, reiser, papirforbruk og avfall. Målet er å redusere forbruket. Resultatet av dette vil foreligge ved rapporteringen i 2025. Direktoratet skal sørge for å sikre at valgmateriell og utstyr skal være tilgjengelig og beskyttet mot værskader. Ved anskaffelser følger direktoratet statens innkjøpssentral sine krav om at klima og miljø blir vektet 30 %.

Generelt sett påvirkes ikke direktoratet av klimaendringene direkte. Endringene kan føre til økt behov for beredskapstiltak i kommuner og fylkeskommuner for å sikre at valg kan gjennomføres trygt og effektivt. Økt risiko for ekstremvær kan skade valgrelatert infrastruktur og gjøre det vanskelig å gjennomføre valg i utsatte områder. Direktoratet veileder kommunene til å gjennomføre risiko- og sårbarhetsanalyser ved kritiske faser i valggjennomføringen, for å være forberedt for eventuelle kritiske hendelser.

Innføring av statlige regnskapsstandarder (SRS)

Valgdirektoratet gikk over til SRS fra 1. januar 2025. DFØ har bistått med veiledning og kompetansetiltak i innføringsperioden, som startet våren 2024. Valgdirektoratet har i 2024 hatt jevnlig møter med DFØ om status i SRS-arbeidet for å sikre at direktoratet er godt i rute i forhold til fremdriftsplan, blant annet når det gjelder dokumentasjon og etablering av åpningsbalansen.

I forberedelsesfasen har det vært gjennomført to møter med KDD. Riksrevisjonen er i møte orientert om innføring av SRS. De er også forelagt status og innhold i arbeidet med innføringen.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Valgdirektoratet er, slik vi vurderer det, godt rustet til å bidra til en sikker og korrekt valggjennomføring.

Kommunene og fylkeskommunene vil fortsatt være Valgdirektoratets primære målgruppe, og omfanget av tjenester til valggjennomføring forventes i hovedsak å bli videreført og videreutviklet innenfor de samme rammer. Valgdirektoratet vil arbeide aktivt med regjeringens mål om økt digitalisering innenfor Valgdirektoratets oppgaveportefølje, og utrede mulighetene for effektivisering og forenkling sammen med kommunene, fylkeskommunene og departementet.

God kommunikasjon og åpenhet rundt valg og valggjennomføring er nødvendig for å bidra til å opprettholde høy tillit til valggjennomføringen i befolkningen. Kunstig intelligens har de siste årene blitt særlig aktualisert som en risikofaktor som kan forsterke feil- og desinformasjon knyttet til valg. Ekspertgruppen for KI og valg peker i sin rapport på viktigheten av at befolkningen kan identifisere feil- og desinformasjon. Valgdirektoratet skal i den sammenheng bidra med korrekt informasjon om valggjennomføring og valgprosess, hvilke lover og regler som regulerer prosessen, slik at velgere er så godt informert som mulig.

Kunnskapsbasert risikoreduserende arbeid er nødvendig for å møte et komplekst trussel- og risikobilde, og vil være sentralt i

Valgdirektoratets arbeid i valgåret 2025. Samarbeid med andre statlige aktører, samt enkelte private aktører, kommer til å være viktig, og Valgdirektoratet skal være en pådriver for at myndighetene ivaretar sitt ansvar.

Tilpassing av systemer og rutiner i henhold til ny valglov vil ha stor oppmerksomhet ved valgene i 2025 og 2027. En kontinuerlig modernisering og videreutvikling av systemstøtten vil være kritisk for å opprettholde en tjenestekvalitet som sikrer frie, direkte og hemmelige valg i fremtiden.

Opplæring og veiledning av kommunene for å sikre høy kompetanse og god kvalitet i valgarbeidet i hele landet vil være en prioritert oppgave i tiden fremover. Det er en forutsetning for å skape tillit til valggjennomføringen at kommunene utfører arbeidet i tråd med regelverket og anbefalte rutiner.

Avslutningsvis nevnes at Valgdirektoratet ønsker å arbeide systematisk med organisasjonsutvikling i 2025, og vi imøteser DFØ sin evaluering av Valgdirektoratet som er bebudet i løpet av mars måned. Det er første gang direktoratet har vært gjenstand for ekstern evaluering, og vi ønsker å benytte funnene i evalueringen til videreutvikling av vår virksomhet.

VI. Årsregnskap

Ledelseskommentarer

Formål

Valgdirektoratet skal bidra til et velfungerende demokrati ved å opprettholde befolkningens tillit til valg gjennomføringen.

Valgdirektoratets overordnede prioritering for 2024 var å gjøre nødvendige forberedelser til valgene i 2025 og 2027.

Direktoratet skal sørge for at valg til kommunestyre, fylkesting, Sameting og Storting lar seg gjennomføre på en korrekt, sikker, åpen og tillitvekkende måte.

Åpenhet om hvordan valg gjennomføres er viktig for å opprettholde befolkningens tillit til demokratiet.

Valgdirektoratet må sørge for å ivareta dette, samtidig som det må følge opp det til enhver tid gjeldene trusselbildet og gjøre nødvendige sikkerhetstiltak.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i tråd med regelverket for økonomistyring i staten og krav fra Kommunal og distriktsdepartementet i Hovedinstruks for Valgdirektoratet. Regnskapet gir et dekkende bilde av Valgdirektoratets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I Prop.1 S (2023–2024), jf. Innst.16 S (2023–2024), ble Valgdirektoratet tildelt en driftsbevilgning på 61,3 mill. kroner over kap. 578, post 01. Med overført bevilgning på 5,5 mill. kroner knyttet til mindreutgift i 2023, var total bevilgning over post 01 i 2024 på 66,7 mill. kroner. I Prop. 14 S (2024-2025) Endringer i statsbudsjettet 2024 under Kommunal- og distriktsdepartementet ble budsjettet oppjustert med ca. 3 mill. kroner. Dette var kompensasjon for nye oppgaver og lønnsoppgjøret 2024. Ny bevilgning ved årets slutt var 69,7 mill. kroner. Gjennomføring av valget gir svingninger i utgiftsbildet sammenlignet med året før. Det er derfor riktig å sammenligne mellomvalgår med mellomvalgår.

Artskontorrapporteringen viser at rapporterte driftsutgifter over post 01 summerte seg til 69,3 mill. kroner. Av dette utgjorde utbetalinger til lønn og sosiale utgifter 32,7 mill. kroner, og andre driftsutgifter 36,6 mill. kroner.

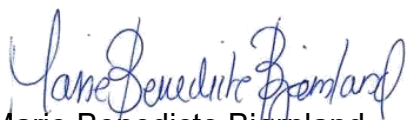
Valgdirektoratet har en mindreutgift i 2024 på post 01 på 0,2 mill. kroner. Mindreutgiften skyldes sykepenger og foreldrepenger for ansatte som har vært ute av arbeid.

Valgdirektoratet søker om overføring av ubrukte midler på 0,2 mill. kroner fra 2024 til 2025.

Mellomværende med statskassen utgjorde 2,3 mill. kroner per 31. desember 2024. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværendet består av. Foruten rapportert mellomværende, har Valgdirektoratet pådratt seg en leverandørgjeld på 6,0 mill. kroner. Beløpene fremkommer ikke som utgift i årsregnskapet, jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 8.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Valgdirektoratet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen vil foreligge innen 1. mai 2024. Beretningen blir publisert på Valgdirektoratets nettsider.

Marie Benedicte Bjørnland
Direktør, Valgdirektoratet

14. mars 2024

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2024 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskap et virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet

fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorapporteringen *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen *Spesifisering av bokført avregning med statskassen*. Notene viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifisering og leverandørspesifisering. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifiseringen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifiseringen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsåret 2024

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Samlet tildeling	Regnskap 2024	Merutgift (-) og Mindreutgift
0578	Valgdirektoratet, driftsutgifter	01	69 699 000	69 541 770	157 230
1633	Nettoordning for MVA i staten	01	0	8 560 184	
Sum utgiftsført			69 699 000	78 101 954	157 230
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Samlet tildeling	Regnskap 2024	Merinntekt og mindreinntekt (-)
5309	Tilfeldige inntekter	29	0	145 189	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	0	4 184 091	
Sum inntektsført			0	4 329 280	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet				73 772 674	
Kapitalkontoer					
60094401	Norges Bank KK/innbetalinger			2 194 664	
60094402	Norges Bank KK/utbetalinger			-76 017 863	
705034	Endring i mellomværende med statskassen			50 525	
				0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					

Konto	Tekst	31.12.2024	31.12.2023	Endring
705034	Mellomværende med statskassen	- 2 297 705	-2 348 229	50 525

Note A - Forklaring av samlet tildeling

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra 2023	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0578.01	5 479 000	64 220 000	69 699 000

Note B – Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til 2024

Kapittel og post	0578.01
Merutgift(-)/mindre utgift	157 230
Merutgift(-)/mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	157 230
Sum grunnlag for overføring	157 230
Maks. overførbart beløp *	3 485 000
Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten	157 000

* Maksimalt beløp som kan overføres er 5 prosent av årets bevilgning på post 01

	Note	2024	2023	2022
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet				
Innbetalinger fra gebyrer	1			
Andre innbetalinger	1	1 000	1 000	500
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		1 000	1 000	500
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet				
Utbetalinger til lønn	2	32 715 460	35 551 395	29 451 331
Andre utbetalinger til drift	3	36 585 694	60 273 530	20 831 114
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		69 301 154	95 824 925	50 282 446
Netto rapporterte driftsutgifter		69 300 154	95 823 925	50 281 946
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet				
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet				
Utbetaling til investeringer	5	239 318	790 028	710 016
Utbetaling til kjøp av aksjer	5, 8	0	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	2 298	373	0

<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		241 617	790 401	710 016
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		241 617	790 401	710 016
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	0	4 789
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0	4 789
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	5 652 372	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	5 652 372	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler				
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		55 639	54 295	37 117
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		4 184 091	4 534 322	3 627 546
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		8 560 184	12 121 577	4 808 445
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		4 320 454	7 532 960	1 143 782
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		73 772 674	109 799 658	52 130 954
Oversikt over mellomværende med statskassen				
Eiendeler og gjeld				

Fordringer		0	0	0
Kasse		0	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0	0
Skyldig skattetrekk		-1 265 051	-1 454 611	-1 257 100
Skyldige offentlige avgifter		-7 154	-20 407	-30 977
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse		-1 025 500	-873 211	-725 003
Sum mellomværende med statskassen	8	-2 297 705	- 2 348 229	- 2 013 080

Note 1 – Innbetalinger fra drift

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>			
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>			
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>			
Sum salgs- og leieinnbetalinger	0	0	0
<i>Andre innbetalinger</i>			0
<i>Annen driftsrelatert inntekt</i>	1 000	1 000	500
Sum andre innbetalinger	1 000	1 000	500
Sum innbetalinger fra drift	1 000	1 000	500

Note 2 – Utbetaling til lønn

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Lønn*	27 903 440	29 129 411	24 730 389
Arbeidsgiveravgift	4 184 091	4 534 322	3 627 546
Pensjonsutgifter**	2 234 302	2 216 900	2 128 006
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-2 093 163	-1 023 583	-1 463 603
Andre ytelser	486 790	694 346	428 993
Sum utbetalinger til lønn	32 715 460	35 551 395	29 451 331
Antall utførte årsverk:	28,87	31,96	27,03

* Lønnsutgiftene i 2024 har økt fra 2022, men er redusert sammenlignet med 2023. Reduksjon fra 2023 skyldes blant annet at Valgdirektoratet i mindre grad har hatt alle stillinger besatt gjennom hele året i 2024. Lønnsoppgjøret i 2023 er en årsak til økningen i utgiftene fra 2022. Valgdirektoratet hadde et lønnsoppgjør på 6,5 prosent i 2023 og i 2021 og 2022 lå de på henholdsvis 4,8 prosent og 3,1 prosent.

**Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler alle statlige virksomheter en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

** Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2024 8,5 prosent. For regnskapsåret 2023 utgjorde premiesatsen 11,8 prosent.

Note 3 – Andre driftsutgifter

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	1 842 290	1 553 987	1 521 020
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	134 541	597 034	34 624
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	320	109	990
Mindre utstyrskaffelser	65 154	190 916	140 501

Leie av maskiner, inventar og lignende	6 374 648	6 453 461	7 981 361
Kjøp av konsulenttjenester	17 898 080	9 874 832	2 990 896
Kjøp av fremmede tjenester	8 142 459	13 574 466	6 295 091
Reiser og diett	374 766	497 899	426 998
Øvrige driftsutgifter	1 753 436	27 548 825	1 439 634
Sum andre utbetalinger til drift	36 585 694	60 273 530	20 831 114

Note 4 – Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>			
Renteinntekter	0	0	0
Valutagevinst	0	0	0
Annen finansinntekt	0	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0	0

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>			
Renteutgifter	2 298	373	0
Valutatap	0	0	0
Annen finansutgift	0	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	2 298	373	0

Note 5 – Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til investeringer</i>			
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	239 318	790 028	710 016
Sum utbetaling til investeringer	239 318	790 028	710 016

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>			
Kapitalinnskudd	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0	0

Note 6 – Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

---

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Tilfeldige og andre inntekter (Statskonto 530929)	89 550	0	4 789
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	89 550	0	4 789

Note 7 – Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

---

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Tilskudd til ikke-finansielle foretak/ ideelle organisasjoner	0	5 652 372	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	5 652 372	0

Del A – Forskjellen mellom avregning og mellomværende med statskassen

		31.12.2024	31.12.2024	
		Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler				
	Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
	Obligasjoner	0	0	0
	<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler				
	Kundefordringer	0	0	0
	Andre fordringer	0	0	0
	Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
	<i>Sum</i>	0	0	0
Langsiktig gjeld				
	Annen langsiktig gjeld	0	0	0
	<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld				
	Leverandørgjeld	-5 962 924	0	-5 962 924
	Skyldig skattetrekk og andre trekk	-1 265 051	-1 265 051	0

	Skyldige offentlige avgifter	-2 740	-7 154	4 413
	Annen kortsiktig gjeld	0	- 1 025 500	1 025 500
	<i>Sum</i>	-7 230 715	-2 297 705	-4 933 010
Sum		-7 230 715	-2 297 705	-4 933 010

VII. Vedlegg

Tabell 1: Registreringsskjema for tilstandsrapportering (kjønn)

		Kjønnsbalanse			Lønn		Deltid		Midlertidig ansettelse*		Foreldrepermisjon		Legemeldt sykefravær		Tiltak 1		Tiltak 2	
		M%	K%	Total(N)	M (kr)	K (kr)	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	M %	Kprosent	Mprosent	Kprosent
Totalt i virksomheten	I år	63,9	36,1	35	838.730	841.544	0	0	4,3	15,4	56,2	43,8	3,8	6,1	0	0	0	0
	I fjor	59,5	40,5	33	802.702	810.240	0	0	9,1	13,3	100		0,3	1,3	0	0	0	0
Toppledelse (Eks. ekspedisjonssjef/ direktør)	I år	100	0	1	1.483.320	0	<p>VEILEDNING TIL TABELLEN</p> <p>Stillingsnivåer: Når det gjelder kjønnsbalanse og lønn, er det viktig å se hvordan dette kan variere på ulike nivåer i virksomheten. Akkurat hvilke kategorier av stillinger som benyttes er opp til hver enkelt virksomhet. Kategorier av "likeverdig arbeid" skal benyttes. Som en tommelfingerregel bør oversikten skille mellom ledelse og mellomledelse, høyere og lavere saksbehandlere / fagarbeidere, samt en kategori for administrativt personale. Det bør spesifiseres hvem som inngår i kategoriene dersom det er uklart (for eksempel mellomledelse).</p> <p>Kjønnsbalanse: For å få en nyttig oversikt, er det viktig å se på andelen av hvert kjønn på hvert nivå. Samtidig er det viktig at antallet totalt på hvert nivå oppgis for å kunne se hvor store grupper det er snakk om. Det er plass til å fylle ut tall både for det året det rapporteres for ("i år") og forrige år ("i fjor") for å se på utviklingen.</p> <p>Lønn: Årslønn pr. heltidsekivalent. Gjennomsnittet for menn og kvinner på ulike nivåer gir mest informasjon. Eventuelt kan kvinners lønn i prosent av menns lønn på hvert nivå oppgis. (eks. Menn 100prosent, Kvinner 85prosent).</p> <p>Deltid: Andelen av hvert kjønn som arbeider deltid.</p> <p>Ansettelse: Andelen av hvert kjønn som har midlertidig ansettelse.</p> <p>Foreldrepermisjon: Andelen av totalt foreldrepermisjonsuttak som benyttes av hvert kjønn.</p> <p>Sykefravær: Sykefraværprosent for hvert kjønn. Legemeldt fravær.</p> <p>Tiltak 1: Dersom det er gjort personalpolitiske tiltak som for eksempel lederutvikling, kompetanseheving eller seniortiltak, er det viktig å rapportere hvordan menn og kvinner benytter seg av tiltaket. De to viktigste tiltakene bør rapporteres.</p> <p>*Antall midlertidige ansatte varierer fra valgår og mellomvalgår, som følge av økt bemanning i valg gjennomføringen</p> <p>** Kilde tabell: DFØ. Likestillingsanalyse fra Innsikt. Oppdaterte tall for både 2023 og 2024.</p>											
	I fjor	100	0	1	1.410.000	0												
Mellomledelse (Eks avdelingsledere)	I år	0	100	3	0	1.093.007												
	I fjor	0	100	4	0	1.038.900												
Kategori 1 (eks. seniorrådgiver)	I år	68,0	32,0	25	837.614	826.012												
	I fjor	69,6	30,4	23	820.243	818.067												
Kategori 2.(eks rådgiver)	I år	100	0	4	670.808													
	I fjor	80	20	5	674.183	705.000												
Kategori 3.(eks. 1. konsulent)	I år	0	0	0	0	0												
	I fjor	0	0	0	0	0												
Kategori 4.(eks konsulent /sekretær)	I år	0	100	2		470.500												
	I fjor	33,3	67,7		429.600	439.288												
Evt. timelønte i virksomheten	I år	0	0	0	0	0												
	I fjor	0	0	0	0	0												

Tabell 2: Tiltaksoversikt og handlingsplan for Valgdirektoratet

Personalområde	Bakgrunn for tiltak	Beskrivelse av tiltak	Mål for tiltakene	Ansvarlig	Frist / Status	Resultat
Rekruttering	Rekruttere innen målgruppe for mangfold og inkludering <ul style="list-style-type: none"> Etnisitet Nedsatt funksjonshemming Hull i CV 	Jobbet med mangfold og inkludering i stillingsannonser, og i utvelgelse av søkere. Velger alltid ut søkere fra begge kjønn hvis alle er kvalifiserte Kontakt med NAV ved midlertidige stillinger	Ansette innen målgruppene Bidrar til at arbeidsmiljøet blir mer mangfoldig	Ledelse og HR	31.12. hvert år	Det er ikke ansatt personer i denne målgruppen.
Forfremmelse og utviklingsmuligheter	Like muligheter for begge kjønn Utvikle og beholde kompetanse til det beste for hver enkelt ansatt og for organisasjonen	Ha fokus på like muligheter blant alle ansatte Lage kompetanseplan med Valgdirektorats og de ansattes behov Stimulere til kompetanseutvikling	Beholde ansatte Være konkurransedyktig ved rekruttering	Ledelse og HR Den enkelte ansatte	31.12..hvert år	Det er gjennomført kompetanseutviklingstiltak for flere ansatte, og det er like muligheter for alle ansatte.
Lønns- og arbeidsvilkår	Likelønn skal være en av kriteriene ved lønnsforhandlingen	Lønns- og resultatsamtaler Oversikt over helheten i organisasjonen for kvalitetssikre likelønn	Sikre kvalitet i lønnsutvikling for alle ansatte, uavhengig av kjønn. Like lønnsvilkår for ansatte	Ledelse, HR og den enkelte ansatte	Løpende Ved gjennomføring av lønnsforhandlingene	Alle har gjennomført utviklingssamtaler, og resultatsamtaler i forkant av lønnsamtalene. Det er en systematisk gjennomgang av lønnsutvikling på den enkelte ansatte ved lønnsforhandlingene.
Tilrettelegging	Behov for hjemmekontor ifbm rekruttering, livsfaser og fleksibilitet Gi alle like muligheter til å jobbe hjemmefra	Hjemmekontorordning inntil 2 dager videreføres.	Alle ansatte skal ha en god arbeidsplass og gode forhold på hjemmekontor.	Ledelse, HR og den enkelte ansatte	Løpende	Alle har fått tilbud om skjerm, tastatur, kontorstol etc.

			Unngå arbeidsrelatert fravær pga ergonomi og andre forhold			
Mulighet for å kombinere arbeid og familieliv	Like muligheter for alle ansatte når det gjelder avtaler for å hindre stress, utbrenthet, sykdom når det gjelder forholdet mellom arbeid og familieliv	Avtale om hjemmekontor i perioder hvor ansatte har spesielle behov Avtale fleksible arbeidstider ved behov Gode rutiner ifbm behov for ivaretagelse av familiemedlemmer	Hindre sykdom blant ansatte Godt arbeidsmiljø Beholde kompetente medarbeidere	Ledelse, HR og den enkelte ansatte	Løpende	Det er tilrettelagt for fleksibel arbeidstidsordning både under pandemi og generelt. Det er gode digitale løsninger for samhandling.
Trakassering, seksuell trakassering og kjønns-basert vold	Valgdirektoratet har nulltoleranse mot all form for trakassering, diskriminering eller annen adferd som ansatte eller samarbeidspartnere kan oppfatte som krenkende eller truende	Jevnlige møter med tillitsvalgte i Samarbeidsforum Medarbeiderundersøkelser Personalreglement Rutine for varsling Personalhåndbok med informasjon rutiner, regler, skjemaer, kontaktpersoner osv.	Kunnskap om arbeidsmiljøet Fange opp eventuelle problemer før de eskalerer Ivareta ansatte og kollegaer	Ledelse, HR, alle ansatte	Løpende	Det er ikke gjort funn av noen hendelser.
Deltidsansatte	Valgdirektoratet vil tilrettelegge for deltidsstillinger avhengig av livssituasjon for den enkelte ansatte.	Kartlegges i gjennomføring av medarbeidersamtaler.	Beholde kompetanse ved å tilrettelegge for ansatte.	Ledelse og den enkelte ansatt	Løpende	Valgdirektoratet har per dags dato en deltidsansatt.

Diskrimineringsgrunnlagene det jobbes med: kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene

